IITA
Transforming African Agriculture

AMBASSADE DE FRANCE AU NIGÉRIA
Liberté
Égalité
Fraternité

www.iita.org

ÌLÀNÀ ÌKỌNI LÁTI GBÁRÙKÙ TI ÀWỌN OBÌNRIN ONÍṢÒWÒ AJẸMỌ ẸKA ÀGBẸ-OLÓUNJẸ NÍ NÀÌJÍRÍÀ

Small & Medium Enterprises Development Agency Of Nigeria

SON

FIIRO

NEPC
NIGERIAN EXPORT PROMOTION COUNCIL

ÀKÓÓNÚ

Ẹ̀kọ́ kìíń..03
Ẹ̀kọ́ Kejì..30
Ẹ̀kọ́ Kẹta..36
Ẹ̀kọ́Kẹrin..47
Ẹ̀kọ́ Karùn-ún..53
Ẹ̀kọ́ Kẹfà..59
Ẹ̀kọ́ Keje..70
Ẹ̀kọ́ Kejọ..77
Ẹ̀kọ́ Kẹsàn-án..84
Ẹ̀kọ́Kẹwàá..97
Fọ́ọ̀mù ìgbéléwọ̀n fún Ìdánilẹ́kọ̀ọ́ SWEAN..102

ỌRỌ̀ ÀKỌ́SỌ

Ìyípadà ìgbà láti ìdásí ajẹmọ́-ìpesè sí ìdásí ajẹmọ́-ìbèèrè tó dára jùlọ ni ó jẹ́ kí ìfojú-àwùjọ-wò ṣe é ṣe. Ìfojú-àwùjọ-wò yìí ń bẹ̀bẹ̀ pé wọ́n gbọ́dọ̀ mọ àwọn àìní akópa kí wọ́n tó ṣe ètò ìdásí kanakn. Nítorí náà, a ṣe ìdámọ̀ ìdánilẹ́kọ̀ọ́ tí àwọn obìnrin oníṣòwò ajẹmọ́-ọ̀gbìn nílò ní Ìbàdàn àti Zaria ti ìpínlẹ̀ Ọ̀yọ́ àti Kaduna, níbẹ̀rẹ̀pẹ̀pẹ̀ Iṣẹ́-Àkànṣe ajẹmọ́ Ìlànà Ìkọ́ni Láti Gbárùkù ti Àwọn Obìnrin Oníṣòwò ajẹmọ́ Ẹ̀ka Àgbẹ̀-Olóunjẹ ní Nàìjíríà (SWEAN). Láti kọ́ àwọn Obìnrin Oníṣòwò ajẹmágbẹ̀ látàrí àfo tí a tọ́ka sí, a ṣe àgbékalẹ̀ Ìlànà Ìkọ́ni Láti Gbárùkù ti Àwọn Obìnrin Oníṣòwò ajẹmọ́ Ẹ̀ka Àgbẹ̀-Olóunjẹ ní Nàìjíríà (SWEAN).

Ìwé ìtọ́ni náà jẹ́ àbájáde àwọn ìṣe ìròrí pẹ̀lú àwọn èèkàn bíi Federal Institute of Industrial Research (FIIRO), Nigerian Stored Product Research Institute (NSPRI), Small and Medium Enterprise Development Agency of Nigeria (SMEDAN), Standard Organisation of Nigeria (SON), Nigerian Export Promotion Council (NEPC), National Agency for Food and Drug Administration and Control (NAFDAC), Oyo State Agribusiness Development Agency (OYSADA) àti Agricultural Development Programmes (ADP) in ìpínlẹ̀ Kaduna. Ìwé ìtọ́ni náà kún fún módù méjọ ni àwọn agbọn pípèsè àti rírọ́ oúnjẹ lágbára; ìfúnlórúkọ tuntun àti ìṣelọ́jọ̀ọjà; àwọn àlàkalẹ̀ìlànà ìforúkọ ọjà oúnjẹ sílẹ̀ tí àjọ NAFDAC; ìpele ìdára oúnjẹ; títa ẹ̀gẹ́ àti ẹjà; àkọsílẹ̀ àti ìkówèépamọ́; ètò ìṣúná àti ìlànà ìṣirò nínú oko-òwò àti ìdarí àti ìṣàkóso oko-òwò tó láṣẹyọrí. A ṣe ìwé ìtọ́ni náà fún ìlò ẹnìkọ̀ọ̀kan tàbí ẹgbẹ́ tí ó gbájúmọ́ ṣíṣe ìgbéláruge fún àwọn obìnrin olókoòwò ajẹmọ́-ìpèsè oúnjẹ ní ojú òpó ìníyelórí tí àwọn obìnrin olókoòwò náà ti mú ní ọ̀kúnkúndùn. Ní àfikún, ìwé ìtọ́ni náà pèsè àwọn ìgbésẹ̀ àti ìtàkún tó rọrùn nínú èyí tí àwọn ọjà lè gbà ní ìwé ẹ̀rí fún lílò lábẹ́lé, títà àti kíkó lọ sókè òkun.

A ṣètò ìwé ìtọ́ni náà lọ́nà tó rọrùn láti bá àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ iṣe àwọn obìnrin olókoòwò mu àti àwọn iṣẹ́ tí ó lè mú ìmọ̀ọ̀nṣe wọn gbèrú sí i fún àǹfààní ìfigagbága ní àwọn ọjà abẹ́lé àti ti àgbáyé. Ní àfikún, ìwé ìtọ́ni náà jẹ́ ìtọ́ni tí ó rọrùn láti lò èyí tí a ti túmọ̀ sí èdè Yorùbá àti Hausa láti bá èdè tí àwọn obìnrin náà fẹ́ mu. Fún àwọn obìnrin olókoòwò tí yóò lo àǹfààni yìí láti kópa nínú ìdánilẹ́kọ̀ọ́ yìí, ohun-èlò yìí yóò jẹ́ gẹ́gẹ́ bí ohun ìrántí àti/tàbí ohun ìtọ́kasí àti ohun-èlò láti fi kún òye wọn lórí oníruurú agbọn tí ìwé náà dá lé. Síwájú sí i, fún àwọn obìnrin olókoòwò tó ṣẹ̀ṣẹ̀ ń dide tí wọn kò kópa nínú ìdánilẹ́kọ̀ọ́ náà, yóò jẹ́ gẹ́gẹ́ bí ìtọ́ni láti ṣe ìfáàrà sí àwọn kókó, ìlànà, ìgbésẹ̀ àti ìse onípele-dídára tí pípèsè oúnjẹ pè fún. Ìwé ìtọ́ni náà yóò sí ojú ẹnìkọ̀ọ̀kan sí àwọn ọgbọ́n-inú lórí gbígba ìwé-ẹ̀rí fún ọjà àti ẹ̀kúnrẹ́rẹ́ àlàyé nípa ṣíṣe ọjà lọ́jọ̀.

Àwọn akọ́ṣẹ́mọṣẹ́ wọ̀nyí kópa nínú síse àgbékalẹ̀ àkóónú ìwé ìtọ́ni yìí: Ọ̀jọ̀gbọ́n Sanni Lateef, Ọ̀mọ̀wé Adebowale Akande, Ọ̀mọ̀wé Babatunde Kosoko, Ọ̀mọ̀wé Oyelakin Michael, Ọ̀gbẹ́ni Oyewale Abioye, Arábìnrin Iyabo Ojogbede, Ọ̀gbẹ́ni Benu Phillips, Arábìnrin Bola Emmanuel, Ọ̀gbẹ́ni Yinka Adetoyi, Ọ̀mọ̀wé Balami Yusuf, Onímọ̀-ẹ̀rọ Oladimeji Kamaldeen, Apòògùn Dauda D. Gimba, Ọ̀gbẹ́ni Badamasi Yau Barau, Ọ̀gbẹ́ni Zacham Bayei.

Chibueze Stanley Nwachukwu ni ó ṣe àgbékalẹ̀ àti ìhunpọ̀ ìwé ìtọ́ni yìí pẹ̀lú ìrànlọ́wọ́ àgbáríjọpọ̀ ọmọ ìgbìmọ̀ iṣẹ́-àkànṣe SWEAN (Martina Adet Edet, Bolanle Oyindamola Adebayo àti Eucharia Ejowokoghene Obar ni ó ṣe àgbéyẹ̀wò rẹ̀) tí Sougrynoma Zainatou Sore darí. Ìfarajìn gbogbo àwọn akópa nínú ṣíṣe àgbékalẹ̀ ìwé ìtọ́ni yìí ni a mọ̀ rírì rẹ̀.